SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Oktober 1898. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonsavgift 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

Bergliot Ibsen.

På för ett par veckor sedan hufvudstadens tidningar anmälde hitkomsten af en norsk sångerska, som hittills var oss obekant, och sedermera programmen för den konsert hon ämnade gifva i Musikaliska akademien blefvo synliga, kunde detta musiknöje, som inledde den nya konsertsäsongen, ej annat än väcka intresse hos vår musikpublik. Hennes egenskap af romanssångerska förde minnet tillbaka på hennes såsom sådan här så högt värderade landsmaninna, fru Eva Nansen, och såsom med denna var blotta namnet egnadt att väcka sympatier för henne. Sonhustru till Henrik Ibsen, den store dramatiske skalden, var hon tillika, hvilket intresserade i än högre grad, dotter till den ej mindre såsom novellist, skald och dramatiker berömde Björnstjerne Björnson. Hennes personlighet ådrog sig härigenom en lätt förklarlig uppmärksamhet redan innan man lärt känna henne som sångkonstnärinna.

Då vi uti den kontinuerliga redogörelse för musiklifvet i Kristiania, hvilken ingår i denna tidning, icke någon gång kunnat anföra fru Ibsens offentliga framträdande som konsertsångerska i den norska hufvudstaden, kunde man antaga, att hon först nyligen börjat sjunga från konsertestraden, och detta lär ock vara fallet. Först ifrån Göteborg, der fru Ibsen konserterade före sin hitkomst, fick man höra något om arten af hennes röst och sångtalang samt om det intryck hon gör på sina åhörare.

Då vi nämnde att fru Ibsen som sångerska före sitt uppträdande i vårt land ej gjort sig bekant som sådan, kunna vi för egen del göra ett undantag. För elfva år sedan läste vi nämligen i »Nordisk Musiktidende», som då ännu existerade, ett bref från hennes far, från Björnstjerne Björnson, som med anledning af en deri förekommande uppsats »Sangskole før dame i Paris» med en reklam för fru Anna Dons-Kauffman rekommenderade en lärarinna, »som redan samlat många elever och njuter deras obetingade förtroende». Den norske skaldens yttrande i detta bref om sånginstruktion i Paris, hvarvid han tillika presenterar sin dotter som sångerska, må gerna här anföras. Han yttrar sig, som följer.

Bergliot Ibsen.

»Allt flere unga damer från Norden styra nu kosan till Paris för att utbilda sin sångröst, och de flesta af dem ha icke råd att i tre år betala de oerhörda pris, som första rangens berömdheter fordra. Men det är heller icke nödvändigt; samma undervisning kan de båda första åren fås för vid pass fjerdedelen, fås i alla afseenden lika god af någon bland hennes elever, hvilka nämligen äro utbildade för lärarekallet. Det är nämligen en väsentlig skilnad mellan dem och de andra. Icke hvar och en sångerska är tillräckligt begåfvad, nog allmänbildad, tålig och älskvärd att göra det möjligt bästa af hvarje sångröst de få att utbilda; här kan begås de största misstag.

Madame Marchesi har emellertid en sådan elev, som hon, emedan hon fann hennes anlag och

förutsättningar för lärarekallet ovanliga, gaf undervisning gratis och nu rekommenderar på det varmaste. Denna är m:me Lürig. Min dotter har nu en längre tid åtnjutit hennes undervisning på m:me Marchesis råd. Alla m:me Lürigs elever aflägga prof för m:me Marchesi minst hvarannan månad, naturligtvis under den tysta förutsättningen att de i sista året öfvergå till m:me Marchesi och sedan kallas hennes elever.»

Detta bref gifver oss en inblick i det parisiska sångstudiet på samma gång det upplyser om fru Ibsens egna sångstudier. En notis i den norska musiktidningen (fr. 1888) omtalar också, att fröken Bergliot Björnson låtit höra sig på en soaré hos sin lärarinna, m:me Lürig och väckt uppmärksamhet genom sitt förträffliga utförande af pagens sång i »Hugenotterna» samt ett par norska sånger.

Fru Ibsens röst är icke stor men ganska sympatisk, i höjden dock ännu ej alltid eller fullt beherskad. Hennes föredrag är särdeles fint och behagligt, fraseringen är förträfflig och hennes pianissimo utsökt. En särdeles vacker apparition förhöjer framställningen, som skulle göra bättre verkan med mindre kroppsrörelse under sången.

Fru Ibsen, som snart uppnår trettiotalet, torde ytterligare komma att utveckla sin sångtalang. Med sin man, litteratören d:r Sigurd Ibsen, kommer hon att tillbringa vintern i Rom. Det berättas från Kristiania att hon nyligen mottagit anbud af en ansedd impressarie i Wien att denna höst deltaga i en turné, som skulle omfatta nordtysklands förnämsta städer, Wien, Prag och Budapest. Det är dock ej bekant om anbudet af henne antagits. Innan hon lemnar hemlandet skulle hon d. 20 d:s gifva en konsert i Kristiania.

—※—

Pedagogiska iakttagelser

vid den första pianoundervisningen.

I de flesta fall torde undervisningen i pianospelning taga sin början med skolåret, d. v. s. med höstterminen. Då, efter sommarferierna, börja studierna igen på allvar, och äfven musiköfningarna sluta sig till dem. Sommarferierna ge nya krafter till arbete i flere rigtningar. Nu för tiden inkräktar visserligen den obligatoriska ferieläsningen på sommarfriheten, men denna är emellertid så lång och rundlig, att jemte boklexorna äfven musiklektioner kunde öfvas under de långa sommardagarne, helst som dessa lektioner, ett par gånger i veckan, ej äro så mycket ansträngande, som icke mer behöfliga för fingergymnastik och framsteg, hvilka skulle komma till godo genom lättare arbete under skolterminerna.

I fråga om nybörjarne i pianospelning — och deras tid är väl nu inne, såsom här ofvan sades, — är vanligen fallet att dessa, hvilkas ålder bestiga sig till 8—10 år, få börja sina musikstudier för en lärare eller lärarinna hvars egenskap att vara billig i lektionspriset är en egenskap, som i främsta rummet tages i betraktande. Så har länge varit fallet, och i våra dagar, då snart hvarje barn i en familj skall utrustas med den dyra »nödvändighetsartikeln» velocipeden, anser sig väl barnens föräldrar ännu mer än förr tvungna att söka godtköpsundervisning åt barnen i ett sådant bi-ämne som musik. Det gäller dock äfven här att det är dålig hushållning att köpa en dålig godtköpsvara. I de flesta fall ega ej sådana undervisare förmåga att meddela vare sig goda tekniska grunder för pianospelet eller intresse för musikstudiet, hvarjemte musikbildning och smak i allmänhet nog ej stå så högt hos detta slags undervisare. Klena framsteg och ovanor, som sedan bli svåra att undanrödja, ja ofta leda vid hela musikstudiet blir nybörjarens behållni g i sådant fall.

Få nybörjare i pianospelning äro af naturen utrustade med sådana anlag och handlag att icke den noggrannaste uppmärksamhet och ledning äro nödvändiga för att gifva undervisningen den rätta rigtningen. Intresset för att lära är väl ock vanligen hos de unga eleverna icke nog stort, att icke det behöfver väckas och underhållas, hvartill hos den lärande fordras verkligt pedagogisk förmåga, kärlek till arbetet, ömhet för eleven och allvar i att göra sitt bästa för hans utbildning och detta efter en undervisningsmetod, som bäst leder till målet. Några påminnelser och vinkar om denna första pianoundervisning torde ej vara ur vägen, grundade, som de äro, på mångårig erfarenhet och intresse för saken.

Vi antaga att vi ha framför oss en maskulin eller feminin nybörjare, som första gången skall sätta sig till pianot. Vi placera då eleven på en stadig stol med ryggstöd och så hög sits, att armbågarne ej befinnas lägre än klaviaturen. * Spelningen tager sin början, och då är handställningen och handrörelsen naturligtvis det första som skall uppmärksammas. Femfingeröfningen och skalan i c-dur är det första som spelas, och det skadar ej att äfven gripa till treklangen, så att både den horisontela och vertikala arm- och fingerrörelsen genast påvisas. Då handen sättes på klaviaturen skall man merendels få se, att eleven slår an tangenten med lillfingrets yttersida, de andra fingrarne upplyfta och tummen utanför klaviaturen; linien mellan lillfingrets och tummens ändar sålunda sned emot klaviaturens. Här får man derför lära eleven att rigta handen så, att ändarne af dessa fingrar komma lika högt upp på klaviaturen (på c och g), att vidare handen skall höjas, så att fingrarne hvila och slå an krökta på tangenterna, samt att detta anslag sker med fingertoppen, äfven femte fingrets. Vid den följande spelningen af skalan ålägges eleven att icke vid öfver- eller underläggning af tummen vrida handen genom armbågens utskjutning från sidan. Tummen skall i tid stickas under de öfriga, längre fingrarne, så att handen löper i jämn linie öfver tangenterna. Treklangsanslaget öfvas med mjuk handled och den rätta handställningen. Skalor och treklangar — först i dur sedan i moll — spelas efter regler för deras sammansättning af hel- och halftoner. Detta skärper elevens tankekraft och verkar mindre tröttande än skalspelningen efter noter. En god pianoskola med längre gradvis stegring af svå righeterna** användes. Fingeröfningar af litet omfång i sänder, så att de icke trötta, begagnas vid hvarje lektion före styckenas spelning. För taktöfnings inlärande bör lärjungen innan början af ett stycke räkna högt dess takt med utdragande af ordningsnumren på taktdelarne så, att de tydligen höras lika långa (ett, tu, tre, fyr'). Lärjungen vill annars gerna spela lättare träffade taktdelar för fort och vid svårare fördröja räkningen. Likaså vill han stanna vid taktstrecken. Till undvikande häraf och åstadkommande af oafbrutet spel är nödigt att ständigt påminna om den gyllne regeln vid spelningen (för stora som små elever) att alltid låta tanken gå före handen, att spela med lugn hand och vaken blick, så att innan en takt slutas, eller vid hvila på längre toner, man gör sig förvissad om hvad som närmast följer.

Det är nämligen mycket vigtigt att lärjungen genast får vänja sig vid att se och tänka för sig, derigenom undvikande omtagningar, så att han icke vänjer sig vid slarf och osäkerhet. Gerna kan man med pekning vid taktöfvergångarne till en början gifva ledning härutinnan. Onödiga kroppsrörelser, såsom t. ex. nickande vid markering af takten, böra undvikas.

Kunskapen om noterna, såväl bassom diskantnoter, och dem motsvarande tangenter å klaviaturen, bör vid hvarje lektion inhemtas och repeteras tills de med full säkerhet äro kända. De inläras bäst genom att först taga reda på utseendet af alla C, då man utgår från ettstrukna C (i diskant och bas) och från detta åt höger och venster från de närmaste till de yttersta. Vidare liniesystemets noter från första till femte linien i bas och diskant och slutligen noter med hjelplinier, dervid man utgår från första och femte linien

* S. k. pianostolar med skrufsits, och vanligen utan ryggstöd, borde öfver allt aflysas såsom helsofarliga, snarare förtjenande namnet »pinostolar».

** Bocklets pianoskola är en sådan.

på en gång, åt höger och venster, då de noter befinnas vara lika, som stå på samma afstånd under första och öfver femte linien. Linienoterna och deras fortsättning med »streck på hufvudet» likasom mellanrumsnoterna och deras fortsättning med »streck på halsen» påpekas och läras hvar för sig. Tidigt nog kan börjas med treklangens omvändning i olika lägen och snart nog »skalanslaget», som ger lärjungen begrepp om tonarternas karaktär genom deras hufvudackord (treklangar på prim, qvart och qvint).

Jemte pianoskolan böra snart nog lätta etyder, sonatiner och små melodiösa stycken användas till elevens uppmuntran och lifvande af hans intresse för spelet och musiken. Likaså må lätta fyrhändiga stycken afsluta lektionstimmen.

Härmed tror jag mig i största korthet ha antydt det vigtigaste af det rationellaste sättet att leda den första pianoundervisningen, och med större lätthet och säkerhet torde ej »de första grunderna» kunna inhemtas, än efter den här angifna undervisningsplanen.

F. H.

Följetong.

En konsert vid den förste Napoleons hof.

(Forts.)

»I nästa konsert», fortfor kejsaren, «önskar jag höra något på denna flöjt; tag till motiv »Voi che sapete»; ni som kan* uppfinna så vackra variationer, skall säkert af denna melodi göra något ovanligt intressant. Aha, M:r Paer, ni gör stora ögon, när man talar om Mozart! ni har rätt, Mozarts musik är mycket god och mycket skön, men man bör vara mer än blott musikvän, ja, mer än blott musikus, man bör vara en god, en utmärkt musikus, för att rätt uppskatta denna musik. I Frankrike gör man nu ganska god musik, och om Rousseau ännu lefde, skulle han ej mera säga: »unge tonsättare, om du har snille, så skynda, flyg till Neapel, tag din Metastasio till hands och komponera; har du det icke, så gör fransk musik.» Er musik, M:r Paer, har italiensk melodi och tysk harmoni. Stundom är ni Jomelli, Leo, Durante, Pergolese (aha! nu göra åter våra sångare stora ögon), då och då är ni på en gång litet Haydn, och någon gång helt litet Mozart. I den messa, som ni skref i Amsterdam, var ni ofta mycket lärd. Modulationer, imitationer; man hör ett tema i basen, derpå samma tema på ett annat tonsteg i mellanstämmorna, sedan åter i öfverstämman; derefter kommer en episod derur med modulation. Det stycke som jag menar är en fuga, tror jag?»

»Ja, Sire, det är slutfugan.»

»På amen», fortfor kejsaren, »lider den ingen brist; och ett fruntimmer, som vid fugans uppförande var i min närhet, kunde vid det sista amen ej afhålla sig trån att utropa: »ack ja, amen!» — jag tyckte nästan att denna messa hade någon bismak af Zuyderseens dimmor.»

»Ah», utbrast komponisten, »ers majestät har alldeles rätt, denna messa var afskyvärd.»

»Nej, nej», lugnade kejsaren honom, »för ingen del! ni kan i musiken aldrig göra något afskyvärdt. Jag tycker icke om kyrkomusik, som liknar teatermusik, och tvärtom, så framt ej ämnet fordrar det, såsom i »Joseph»; Méhul har gjort ganska rätt uti att der anbringa religiösa sånger. Ett bevis på verkets godhet är att det saknar hvad som gör herrarne lyckliga; jag menar kärleken och kvinnorna. Apropos »Joseph»: skulle ni ej vilja komponera något öfver romansen, Mr Drouet? ni lockar så förtollande toner ur ert instrument, och denna romans i flöjtens mellantoner måste bli hänförande, då ni spelar den. — Jag råder er, M:r Paer, om ni vill komponera en opera, att inte begifva er till Amsterdam för ett erhålla lyckliga melodiska ingifvelser.»

»Ack, ers majestät har rätt: hvar man än må bo i Amsterdam, så hör man aldrig annat än klockspel, positiver, blinda som sjunga och spela på gatan, och om natten nattväktaren, Klappermannen.»

»Ah», inföll kejsaren, »M:r Paer har lärt sig holländska; Klapperman, ja, så heter det.»

»Sire, jag skall aldrig förgäta detta afskyvärda namn, ty klappermannen på den gatan, der jag bodde, gjorde mig högst olycklig. Hvar halftimma sjöng han en visa, för att tillkännagifva för de sofvande hvad klockan var. Jag skickade honom penningar för att förmå honom att tiga, men han återsände dem och lät säga mig att jag var en narr.»

»Holländarne, M:r Paer, äro uppriktiga menniskor och älska musik, äfven då de sofva. Det är ett märkvärdigt folk, dessa holländare; i de minsta städer ges en adels-konsert, en köpmanskonsert, en borgar-konsert, en arbetarekonsert; ofta förena sig de olika klasserna för att göra musik, och de stämma tillsammans som noterna af olika värde sammanstämma i ett partitur. I en sådan reunion får man höra en pianokonsert spelas af en grefvinna, derpå sjunges en aria af en bagare, sedan utföras klarinettvariationer af en bankir, en duett af en friherrinna och en mjölnare, en viottisk violinkonsert af en skeppare o. s. v. Holländarne ega mycket omdöme, mycket sundt förstånd — men klimatet! den stackars Crescentini! när han återkom derifrån var han hes i ett halft år. Just nu, M:r Paer, i denna timma hör man klappermannen i Amsterdam!»

»Ack, Sire, jag tycker mig höra honom!»

»Madame Grassini», sade Napoleon »skall nu sjunga den lilla venetianska visan, som alltid lyckas henne så väl.»

»För att sjunga väl», yttrade sångerskan, »erfordras Italiens klimat. Den fuktiga luften i Paris förderfvar rösten. När jag ser solen i Paris, tycker jag mig alltid se månan i Neapel.»

Efter den venetianska sången, som sjöngs med fulländad smak, sade kejsaren ännu några vänliga ord till konstnärerna, talade med M:r de Talleyrand, med furstinnen Borghese, med drottning Hortense, med hertiginnan af Kurland, med grefven af Périgord, hvarefter han jemte kejsarinnan lemnade salongen. Gästerna komplimenterade artisterna, bjödo dem till sig, och alla drogo sig tillbaka.

Härmed slutade den gamle stämmaren sin berättelse om Napoleon-konserten.

* Napoleon gjorde här en lycklig ordlek: *Voi che sapete — vous qui savez* si bien faire des variations. Temat är för öfrigt pagens bekanta cavatina i Mozarts »Figaro».

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har ut kommit:

För piano, två händer:

Germer, Heinr.: *26 lätta Piano-Etyder* op. 37. Pris 1 kr.

Gurlitt, C.: *35 lätta Melodiska Etyder* utan oktaver op. 130. Pris kr. 1,50.

Sapellnikoff, Wassily: *Petite Mazurka,* op. 2. Pris 1 kr.

Bele: *Kgl. Skånska husarregementets Trafmarsch.* 75 öre.

Ahlborn, Erik: *Sveriges fana,* marsch. 60 öre.

Sandels, Ellen: *Gif akt i bataljon,* marsch. 75 öre.

för violin och piano:

Sjögren, Emil: *Zwei lyrische Stücke.* I. Andantino quasi Allegretto, C dur; II. Andante sostenuto, B dur, à Kr. 1,50;

för flöjt:

Flöjtblåsarer, vald samling folkvisor, folkdanser, populära sånger, operamelodier, marscher m. m., lätt arrangerade af Gustaf Palmblad, flöjtist i kgl. hofkapellet i Stockholm. Häft 1 och 2 à 1 kr.;

för en röst med piano:

Berg, Alfred: *Aftonsång,* ord af Joh. Nybom. Ny förändrad upplaga. 1 för mezzosopran (ess—f), 2 för bas (lilla b—ettstr. c), à 50 öre.

Körling, Aug.: *Tre nya sånger.* 1. Den heliga natten (h—f), ord af C. D. af Wirsén. 1 kr.; 2. En dag har gått (d—g), ord af O. Levertin. 60 öre; En speleman (ciss—fiss). 75 öre.

Myrberg A. M.: *Fyra sånger* af Z. Topelius. Sylvias visa (c—g), Vid tjärdalen (h—fiss), Ensamhet (ess—f), På nattlig is (c—f). Op. 41 Pris 1 kr.

Sjögren, Emil: »*Tag emod kransen*» ess—a), tillegn. fru Ellen Nordgren-Gulbranson. 75 öre.; — *I de sidste Øieblikke* (h—g), tillegn. Tecla Rennie. 1 kr.

Wennerberg, Sara: *Tvenne sånger för en röst.* Vågorna sjunga (ais—fiss), Linden (a—f). Pris 1 kr.

Widéen, Ivar: *Tvänne sånger.* »Jag ville, jag vore» (b—ess), Vallarelåt (c—f), tillegn. fru Anna Gibson. Ord af G. Fröding. 75 öre.

För en eller två röster med piano:

Hallström, Ivar: *Sånger ur operan »Liten Karin»* 1 Vexelsång (Erik och Karin), 2 Duett (Karin och Cecilia), 3 Romans (Erik), 4 Slummersång (Karin). Pris Kr. 1,50.

A. de B—y.: *Mammas visor* (17 små barnsånger). Kr. 1,75;

för blandad (eller unison) kör:

Lilla Hymnboken, samling lätta körsånger för kyrkoårets större högtidsdagar, utgifven af Wilh. Ålander. Pr. 1 kr. — *Text och Melodier* till samtliga uti Lilla Hymnboken intagna lätta körsånger (skolupplaga). Pr. 35 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Dreyschock, Felix: *Gavotte.* Pr. 1 kr.

Hägg, J. Ad.: *Impromptu*, tillegn. fru Mary Fougberg, f. Schwieler. 1 kr.; — *Romance* ur Suite för piano, tillegn. fru Ottilia Berg, f. Åberg.

Komzák, Karl: *Zwei Fantasiestücke* für streichorchester. Arrang. 1. Traumverloren. 2 Bosnische Legende. 75 öre.

Leoncavallo, R.: *Serenade* (f. violoncell mit piano-oder harfenbegleitung) transcr. af A. Ruthardt. 1 kr.

Pabst, Louis: *Miniaturbilder.* 1 Romaneske. 2 Mazurka. 3 Scherzino. 4 Albumblatt. 5 Lied ohne Worte. 1 kr.

Sedström, Hugo: *Fyra tondikter,* op. 15. Pr. 1 kr.

Sjögren, Emil: *Sex novelletter,* hr Carl Bodach tacksamt tillegnade. op. 14. N:o 5. (Ny upplaga). 1 kr.

Söderman, Aug.: *Intermezzo* för orkester, arrangement för piano af Bernh. Fexer. 75 öre.

Teilman, Christian: *Elverkongens brud,* dansk folkvise. Transcription. Pr 50 öre.

Svendsen, Joh.: *Romans,* komp. för violin m. orkester. Arrangement. Pr. 1 kr.

Wieniawski, Joseph: *Valse de Concert* op. 5 Pr. kr. 1,25;

för violin och piano:

Cederbaum, Fr.: *Romans.* 75 öre; — *Polonaise* kr. 1,50;

för orgelharmonium:

Lund, L. Aug.: Ny kortfattad *Orgelharmonium-Skola,* afsedd såväl till sjelfstudium för nybegynnare som ock till begagnande vid undervisningen i seminarier och hem. Pr 2 kr.

Hägg, Gustaf: *Stämnings-Stunder vid orgelharmonium,* vald samling hymner, koraler, sånger ur operor och oratorier, folkvisor m. m. 2:a Häft. Pr. kr. 1,50;

duett för sopran och tenor med piano:

Hallström, Ivar: *Kvällstankar.* 75 öre;

för en röst med piano:

Hjelm•, A.: *Näckrosen* (e—f), tillegn. fru Esther Gadelius f. Sidner. Pr. 75 öre. — *Synvidder* (c—f) tillegn. löjnant John Forsell. Pr. 75 öre.

Häggbom, Axel: *»Jag ville bortgå liksom kvällens glöd»* (c—f). Pr. 75 öre.

Manskvartetter i partitur:

1. Peters, Joh.: Rhenvinets lof. 2 Lenz, L.: Tscherkesser-sång. 3. Åkerberg Erik: »Det var en gång en konung». — 4 »Tjenare Mollberg, hur är det fatt?» (Fredmans epistel N:o 45) à 15 öre.

Pianister — från nybörjaren till virtuosen —, sångare — i barnkammaren som i salongen —, körsångare — profana och religiösa. —, violinister, flöjtister och harmoniumspelare — alla ha våra musikförläggare tänkt på vid denna rika höstbjudning. Börja vi med det först serverade, så möta vi namnen på ett par välkända pianopedagoger Germer och Gurlitt, hvilkas båda häften för nybörjare äro alldeles förträffliga. Den förres samling innehåller etyder i egentlig mening, den senares »melodiska» etyder äro små med titlar försedda karakterstycken, som böra förtjusa små pianister. För de stora kan rekommenderas den vackra Mazurka'n af Sapellnikoff, den utmärkte pianovirtuosen som för sex år sedan konserterade hä, med sin lärarinna, fru Menter. Stycket är lätt att utföra. Öfriga pianonyheter från denna firma (Abr. Lundquist) utgöras af marscher, jämgoda och rätt lyckade. — Den försigkomne violinspelaren har ett par mycket intressanta häften i Sjögrens »lyrische Stücke, af hvilka det utmärkta Andantinot bjuder på mycket pikanta harmoniska vändningar. — *»Flöjtblåsaren* innehåller i hvarje häfte 50 små väl valda stycken. — Vi må nu kasta en hastig blick på förlagets sånger. »Aftonsång» af Berg är en kort, melodiskt-svärmisk utgjutelse. Körling igenkännes i sina nya sånger som skapare af melodisk sång med fylligt och fint ackompangemang utan sökta harmoniska vändningar. Den större sången till ord af Wirsén har en religiös karaktär. Myrbergs sånger »Till minne af Zacharias Topelius» gifva en enkel, behagligt musikalisk omklädnad åt den älskliga skaldens dikter. Och så kommer Emil Sjögren, nutidsmannen med den dristigare harmoniska färgläggningen, bjudande ett par i hans stil utmärkta sånger på hans med förkärlek valda norska eller danska språk. »I de siste Øieblikke» gör verkligen ett stort intryck. Sångerna af Sara Wennerberg (som gjort berömliga musikstudier vid Leipzig-konservatoriet) förete ingenting ovanligt. Den första af dem har något enformiga vågslag i ackompanjemanget, den andra är deremot i sin enkelhet mycket bra. Sångerna af Widéen höra till det populära slaget. Hallströms sånger ur den prisbelönta operan »Liten Karin» äro hållna i den äldre stil, som lämpar sig till det historiska ämnet. *Mammas visor* ha syskontycke med andra på senare tid utgifna dylika samlingar, men synas ej ha företräde framför dessa. *Hymnbokens* utgifvare är medlem af föreningen »Kyrkosångens vänner». Samlingen, för hvars detaljerade innehållsförteckning utrymme här saknas, tycks väl fylla sin bestämmelse. Särdeles vacker pianomusik har utsändts af firman Elkan & Schildkneckt. Dreyschocks Gavott är ett präktigt, mycket omtyckt salongsstycke. Jak. Ad. Häggs pianokompositioner kunna räknas till våra bättre inhemska och af sådana äro äfven Sedströms Tondikter värda uppmärksamhet. Inga svårigheter föreligga i afseende på utförandet i dennes eller Häggs stycken. Sjögrens Novellett (N:o 5 ur op. 14) är en hänförande komposition, hvilken i separatupplaga bör vinna stor spridning. Serenaden af Leoncavallo på minner om »Pajazzo»-komponisten och kan räknas till de brillanta salongskompositionerna, ehuru utan större tekniska svårigheter. Enkla men tilltalande äro Komzáks Fantasistycken, dessa likasom de förträffliga Miniaturbilderna af Pabst mycket lämpliga för elever. Teilman känns igen i sin fantasi öfver danska folkvisan. Ett par värdefulla arrangementer har man fått i A. Södermans Intermezzo och Svendsens Violin-Romans, båda välkända och omtyckta. Wieniawskis Konsert-Valse är ett välklingande bravurstycke för virtuoser, såsom namnet antyder.

Violinduetterna af Cederbaum äro till utförandet lätta och skola säkert göra sig omtyckta, i synnerhet den liflliga Polonäsen. Orgelharmonium-Skolan af Lundh skall helt visst genom sitt lämpliga omfång, sin goda om sakkännedom vittnande uppställning och väl valdt innehåll (293 smärre nummer) vinna stor spridning. Skolan är afsedd för dem, som ej förut erhållit undervisning i musik. En klaviaturtabell är bifogad. För samma instrument har utkommit ett nytt häfte Stämnings-Studier, väl valda och arrangerade af Gustaf Hägg, den välkände organisten i Klara kyrka härstädes. — Af sångerna nämna vi först Hallströms Kvällstankar, här som anslående duett i lätt röstläge för båda stämmorna. A. Hjelm•'s sånger låta ganska väl höra sig så till melodi som ackompanjemang. Häggboms sång är i mera populär stil. »Omtyckta Manskvartetter» erhållas hos samma förläggare i partitur till det billiga priset af 15 öre numret. Fyra nummer af samlingen ha, såsom ofvan synes, nu utkommit.

— — — — — — — — — — —

Några andra musikalier, hvilka blifvit oss tillsända för anmälning, kunna icke af brist på utrymme nu omnämnas men skola i ett följande nummer anmälas. Bland dessa äro Griegs nyaste sånger, hvilka utkommit på W. Hansens förlag i Köpenhamn.

Musikbref från Ryssland.

Premièren af Rubinsteins »*Feramors*» i kejs. Maria-teatern, Petersburg, 3 Okt. — *Bror Möllerstens* uppträdande vid 1:a abonnementskonserten i Riga 8 Okt.

Öfverensstämmelsen i fråga om texterna har förledt mången fackkritiker, deribland till och med en Ed. Hanslick, till jemförelser mellan Rubinsteins »Feramors» och Davids »Lalla Rookh». Tyvärr voro dessa allenast rigtade på det yttre och kommo derför ej till den slutsats, som ett något närmare skärskådande af de båda tonsättarnes musik gifver vid handen, nämligen angående den förvånande mångsidigheten af de musikaliska illustrationsmedlen: det är i sjelfva verket svårt att påträffa en större olikhet mellan tvenne musikverk med samma ämne, än den som existerar mellan de nämnda operorna och an gifver deras plats vid två diametralt motsatta poler, och ingendera kan man likväl göra den tillvitelsen, att dess musikaliska karakteristik icke passar till det dramatiska innehållet. Davids skapelse är en typisk, fransk »opéra comique» med ytligt sentimentala episoder å ena sidan och lätt uppskörtade rytmer å den andra, orkestern är ytterst modest behandlad, körerna höja sig sällan öfver det schablonmessiga; korteligen, verket i sin helhet är en graciös, behaglig komposition — »voilà tout».

Hvad dess orientaliska kolorit beträffar, så framkallade densamma vid den tidpunkt, då operan först gick öfver scenen (1862) i Frankrike en viss effekt, huru tom och blek den än var, så att säga allenast en yttre fernissa, och dock borde den franska publiken haft bättre omdöme, efter tidigare mönster af sin geniale landsman Berlioz, men den ville icke känna honom!

I Rubinsteins verk återfinnes intet af det schablonmessiga parlandot i komiken, intet af seccorecitativen — båda delarne hos David i öflig mängd förhanden —, alla fraser och recitativ äro strängt, ja rent af med en till det pinsamma gränsande omsorgsfullhet utarbetade. Rytmiken är en, om vi så få uttrycka oss, exotiskt mångfaldig . . . det yppiga, solbelysta Österlandet med sin vekliga indolens, sin smäktande kärlekslusta gifver sig tillkänna redan i densamma; dertill kommer den äkta Rubinsteinska, orientaliska melodiken. Rubinstein kan ej, i likhet med David, göra anspråk på äran att räknas för någon lärd orientalist, men han var icke desto mindre en sannskyldig, och dertill en europeiserad och musikgenialiskt anlagd österländing. Hvad man i hans arbeten framför allt obetingadt måste beundra, är den storartade sammansättningen af den europeiska musiktekniken med herrliga, österländska melodier, tack vare hvilken efterverlden är i besittning af hans persiska sånger, körerna ur »Tornbyggnaden i Babel», oratorierna »Kristus» och »Moses» samt operorna »Demonen», »Feramors» och »Makkabeerna» etc., och i detta hänseende framstår han såsom en hittills oöfverträffad mästare.

Med »Feramors» begynner midtelperioden af Rubinsteins skapande verksamhet (1860 — 1880), under hvilken förutom hans nyssnämnda verk för scenen jemväl »Nero» och »Kalachnikov» sågo dagens ljus samt, med stor möda, äfven rampens; på 80 talet hängaf han sig fullständigt åt idén af andlig operakomposition, hvilken för öfrigt sysselsatte honom under hela hans lif. I fråga om koncentrering öfverträffar »Feramors» alla sina yngre syskon, med hänsyn till instrumentationens färgrikedom, karakteristisk harmonibehandling och själfulla melodier kan den fullt mäta sig med dessa och står på sin höjd efter dem i anläggningens storslagenhet, ehuru den äfven i detta afseende har att uppvisa underbara episoder, såsom, t. ex. hela Feramors' och Lalla Rookhs af den varmaste och innerligaste känsla preglade parti. Den andra manliga hufvudrollen, Fabladins med genialisk komik tecknade figur, har att uppvisa en grotesk aria i första akten, hvilken jemte Leporellos i »Don Juan» och förtalskupletterna i »Barberaren» hör till det öfverdådigaste, som i denna genre blifvit komponeradt. Den elegiska peri-sången eger en rent af oförgänglig skönhet, i fantasiens högsta regioner uppsvingar sig den månomgjutna, svärmiska duetten mellan Feramors och Lalla Rookh med sina Lohengrin-modulationer, hänryckande inspiration klingar ur den förres aria före andra aktens slutensemble, och en liknande stämning genljuder ur den ädla romansen i sista akten: »Kärleks sköna stjerna», för att nu ej tala om den jemväl i Sverige kända och uppskattade balettmusiken.

Skada blott, att solisterna vid det första uppförandet af Rubinsteins förevarande opera ej voro i jemnhöjd med sina resp. uppgifter, till följd hvaraf alla dess skönheter ej fullt kunde göra sig gällande. Storartad och dyrbar var, såsom vanligt å denna teater, uppsättningen; också framkallade den sista, synnerligen glänsande dekorationen, föreställande »vattenpalatset» i Kachmir, med den féeriska utsigten öfver ett underskönt fjellandskap, trots den verkligt förträffliga kören och orkestern samt »last not least» den utsökta baletten, — till den kejserliga balettkåren i Petersburg torde näppeligen någon scen i verlden kunna uppvisa maken, vare sig i fråga om qvantitet eller qvalitet — vida lifligare bifallsyttringar, än som kom de utförande till del.

* * *

Vid säsongens första abonnementskonsert i Riga industriförenings festsal i lördags medverkade, förutom en af kejs. Petersburg operans mest uppburna divor fru *Marie de Gorlenko-Dólina*, hvilken framför allt genom sitt mästerliga föredrag, med violoncellackompagnemang, af *Tschaikovskys* svärmiska och djupt melankoliska romans »Nur wer die Sehnsucht kennt» äfvensom af dessa tyvärr hos oss så föga bekanta, friska och originella, lillryska sånger skördade verkliga applådstormar, vår sedan åtskilliga år här bosatte samt både som exeqverande pianist och i egenskap af musiklärare synnerligen värderade landsman *Bror Möllersten* — infödd Stockholmare —, hvarvid han, särskildt i *Beethovens* »32 variationer» och *Rubinsteins* »Staccatoétude» hade briljanta tillfällen att väcka beundran med' sin högt uppdrifva tekniska talang.

»Anteros».

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. Teatern. Okt. 1. Hallström: *Kantat vid Kgl. teaterns invigning;* Lindblad: *Frondörerna;* F. Berwald: Scener ur *Estrella de Soria* — 2, 10 Nicolai: *Muntra fruarna i Windsor* (fru Ström, fru Page, Anna Page: fruar Östberg, Linden, Lindberg; Falstaff, Ström, Page, Fenton, Cajus, Spinker: hrr Elmblad, Söderman, Sellergren, Strandberg, Gratström, Henrikson) — 4, 14. v. Flotow: *Martha* (lady Harriet: frk. Fernquist, lord Tristan: hr Bergström) — 5, 9. Beethoven: *Fidelio* (Leonora, Marcellina: fru Östberg, frk Karlsohn; Florestan, don Fernando, don Pizarro, Rocco, Jacquino: hrr Bratbost, Sellergren, Söderman, Elmblad, Strandberg) — 7, 16. Mozart: *Don Juan* (Leporello: hr Lejdström, Mazetto: hr Bergström) — 8 Bizet: *Djamileh; Balettdivertissement;* Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza, Lola: frkn Hallgren, Thulin; Toriddo, Alfio: hrr Ödmann, Lundquist) — 12, 15 Thomas: *Mignon* (Mignon: frk Lindegren, Meister hr Ödmann) — 13 Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth: frk Nordin, debut).

Vasa-teatern. Okt. 1, 2, 4, 9, 16 (matiné) Heuberger: *Operabalen* — 3, 5—8 Messager: *Flickorna Michu.* — 10—16 Audran: *Lyckoflickan* opera buffa i 3 akt. af A. Duru och H. Chivot.

Svenska teatern. Okt. 1—9, 16 *Bröllopet på Ulfåsa.*

Musikal. akademien. Okt. 11 *Konsert* af frn Bergliot Ibsen. Biträdande: frk Gusta Bellmont, solopianist, frk Alfh. Larson.

Kgl. teatern har under sin första verksamhet i den nya lokalen haft att bjuda på en omvexlande repertoar, från »Fidelio» och »Don Juan» till »Muntra fruarne» och »Tannhäuser» och säsongen har börjat under goda auspicier: allmän belåtenhet med lokal och prestationer å publikens sida, med ringa undantag. Att teaterstyrelsen åter upptagit Beethovens härliga opera kan räknas densamma till stor förtjenst, och det vore blott önskligt att publiken lärde sig allmännare värdera detta klassiska mästerverk, som också här

får ett utförande, detsamma fullt värdigt. Personalen är densamma, som då operan senast uppfördes i början af året, då vi äfven framhöllo de utförandes förtjenster. I »Martha» har hr Bergström fått efterträda hr Brag som lord Tristan, hvars komiska figur nu blef något matt framhållen. Fröken Fernqvist räcker ej alldeles till för titelrolen i röst och spel, om ock hennes koloratur kan vinna erkännande. Som Elisabeth i »Tannhäuser» har fröken Hulda Nordin fortsatt den debut, som började med denna rol i juni förra året, hennes enda framträdande på operascenen hittills. Nu som då kunna vi framhålla hos den unga sångerskan en rätt voluminös stämma, en ståtlig figur och för scenen lämplig apparition. Med större säkerhet i intonationen, mera dramatiskt lif i rörelser och mimik bör fröken Nordin blifva en god vinst för operascenen.

Fru Ibsen hade vid sin enda konsert härstädes en rätt talrik publik och rönte ofta nog mycket lifligt bifall. Vi hafva förut i den biografiska uppsatsen om henne yttrat oss om hennes röst och sångtalang. Fru Ibsen började konserten med några franska sånger, alldeles förträffliga, och sjöng sedan i dess första afdelning ett par romanser af Heise och Kjerulf. Andra afdelningen inleddes af henne med ännu en gammal fransk sång samt de bekanta »Ouvre tes yeux bleus» af Massenet och »Bonjour, Suzon!» af F. Thomé. Bifallet kulminerade med rätta vid hennes föredrag af slutsångerna, alla till ord af hennes far, nämligen Kjerulfs »Aftenstämning» och »Venevill», Per Lassons »Dulgt kjærlighed», »Træt» af Nordraak och en rätt anslående sång »O vidste du bare!» af hennes broder Björn Björnson. Till dessa sånger ackompanjerades hon mycket fint af fröken Alfh. Larson. Piano-solisten, fröken Bellmont, ådagalade mycken kraft i sitt spel och äfven betydande färdighet, men väckte ej mera intresse. Bäst lyckades hon med Schumanns »Caprice d'après Paganini» och Moszkowskis eleganta salongsetyd »Etincelles.»

Från in- och utlandet.

Abonnemang å k. teatern har anordnats för innevarande säsong, gällande fast plats antingen för hela spelåret, beräknadt för omkring 190 representationer, eller ock för viss dag i veckan, beräknadt för tillsammans 25 föreställningar.

Vid säsongabonnemang säljas i första radens sidologer ej mindre än en första och en andra plats tillsammans, samt endast hel avantscensloge. Vid veckoabonnemang säljas i första radens sidologer logens första och andra platser endast tillsammans, samt blott hel avantscensloge; i båda fallen säljas i öfrigt äfven enskilda platser. För veckoabonnement är onsdagen bestämd som ordinarie dag.

Medaljen öfver operans invigning. Den till operans invigning särskildt präglade och då utdelade medaljen finnes nu tillgänglig i Fritzes hofbokhandel härstädes. Medaljen, som har en storlek af 50 mm. i diameter och som å ena sidan framställer en bild af konungen och å den andra af den nya teatern, är graverad af professor A. Lindberg och kostar 15 kr. i silfver och 5 kr. i brons. Den kan dessutom erhållas genom hvarje bokhandel. Det präglade antalet är mycket litet.

Mazè·ska qvartett-sällskapets ledamöter hade en extra första sammankomst å Hasselbacken den 6 okt., då ett talrikt antal af sällskapets medlemmar infunnit sig, meddelas till St. D.

Musikafdelningen öppnades med en Haydns qvartett i G., ledd af prof. Book, assisterad af amatörer. Derefter utfördes af hr Ahlberg under medverkan af hrr Book, Sundqvist och Carlson en ny, här förut okänd, men spirituell och intressant qvartett af Karl Bendl op. 119, hvaruti hr A. kunde ådagalägga de framsteg han gjort som violist under 8 månaders studiekurs hos professorn vid konservatorium i Bryssel Cesar Thomson. Till sist gafs Mendelssohns alltid gerna hörda stråkoktett i Ess, med konsertmästaren Zetterqvist såsom primarius och under medverkan af hrr Book, Sundqvist och Carlson samt i öfrigt hr Ahlberg jemte amatörer inom sällskapet. Härmed var aftonens ordinarie program afslutadt, och sällskapets ordförande, hr M. Davidson, hade den artigheten, att derefter inbjuda de närvarande medlemmarne till supé, hvarefter flere musiknummer ytterligare utfördes.

Vid filharmoniska sällskapets sammankomst d. 3 d:s återvaldes enhälligt till dirigent för ingående musikåret tonsättaren Wilhelm Stenhammar. Till medlemmar af styrelsen återvaldes i öfrigt kammarherre A. Burén (ordförande), ingeniör Erik N. Jonsson (kassaförvaltare), notarien E. Fahlstedt (sekreterare) och fru Emilie d'Ailly, född Uggla, samt nyvaldes fröken Dana Wessblad; till suppleanter återvaldes ingeniör P. A. Waller och fru Alma Santesson, född Lindberg. Deremot uppsköts på en vecka valet af vice ordförande efter hr Sven Scholander, som afsagt sig. Sällskapets öfningar togo sin början månd. d. 10 okt.

Under innevarande musikår ämnar sällskapet gifva två abonnemangskonserter. Vid den första, som hålles i första veckan af februari 1899, skall utföras Beethovens väldiga Missa solennis (D-dur-mässan), som sällskapet introducerade i Sverige för $4^1/_2$ år sedan. Andra konserten upptager Liszts oratorium Legenden om den heliga Elisabeth, hvarur förut endast spridda stycken sjungits här vid en sällskapets konsert 1887. Att abonnemangskonserternas antal för denna säsong inskränker sig till två i stället för de sedvanliga tre, beror närmast derpå att inöfningen af Beethovens stora mässa erfordrar ansenligare tid för att mogna.

Abonnemang à 6 kr. kan tecknas i Lundquists hofmusikhandel, Malmtorgsgatan 8, samt vid sällskapets repetitioner måndagsaftnar i Musikaliska akademien. Abonnent eger disponera en biljett till dyraste plats vid hvardera af de två ofvannämnda konserterna samt har tillträde till sällskapets öfningar, musikföredrag och samkväm.

Nytillträdande aktiva ledamöter torde anmäla sig hos dirigenten vid måndagsrepetitionerna i akademien.

Sällskapet har nu till vice ordförande valt d:r Knut Kjellberg.

Violoncellisten Berndt Carlson, medlem af hofkapellet och Aulinska qvartetten, gifver den 25 d:s en kammarmusik-konsert i Musikaliska akademiens stora sal.

Programmet upptager förutom Beethovens stråktrio (C-moll) två här förut ej gifna kammarmusikverk, nämligen Serenad af Dvorák för två stråk- och tio blåsinstrument samt duo för violoncell och piano af Franz Berwald. Vid konserten komma förutom hrr L. Zetterqvist, J. Kjellberg, E. Stanèk och W. Stenhammar flere medlemmar af hofkapellet att medverka

Sångerskan fröken Karin Weber, som uppträdt vid konserter i Wien och Frankrike, förbereder en musiksoaré härstädes i Vetenskapsakademiens hörsal omkring midten af november månad.

Ny festkantat. Vid den musikfest, som d. 7 aug., 50-års dagen af den store svenske chemisten Jöns Jac. Berzelii död, firades å Musikaliska akademien utfördes en för tillfället af Emil Sjögren komponerad kantat, hvartill ord författats af prof. Gust. Retzius. De utförande utgjordes af en blandad kör af medlemmar, tillhörande våra större musiksällskap och Medicinska Föreningen. Solister voro fru Dina Edling och hr Hofer, ackompanjatör hr V. Wiklund. Hr V. Stenhammar dirigerade det hela.

Musikföreningens första konsert för innevarande arbetsår torde komma att ega rum redan under förra hälften af november månad, hvarvid under prof. Nerudas ledning kommer att utföras Schumanns »Paradiset och Perin». Det härliga verket är härstädes icke gifvet sedan Musikföreningen 1887 utförde detsamma, och de flerfaldiga gånger

framställda önskningarna om ett återupptagande deraf har föreningen först nu kunnat tillmötesgå, sedan det lyckats henne att förvärfva fru Östbergs medverkan till återgifvande af det utomordentligt fordrande solopartiet.

I sammanhang härmed kan nämnas, att Musikföreningen nu utfärdat inbjudan till abonnemang å sina tre konserter säsongen 1898—99. Förutom programmet till första konserten kommer detta att omfatta Verdis under 1898 utgifna senaste kompositioner, Pezzi Sacri, hvilka lära vara af stor skönhet och i rikaste mått bära vittne om den åldrige maestrons aldrig sinande skaparkraft, vidare urval ur Glucks Alceste, som torde göra sig förträffligt i konsertsalen, samt dessutom eventuellt verk af Bach, Söderman m. fl. Abonnemangskort å samma vilkor som under föregående år tillhandahållas i Abr. Lundquists k. hofmusikhandel, Malmtorgsgatan 8, der som vanligt biljettförsäljningen till föreningens konserter framdeles kommer att ega rum.

***Texten till* »Waldemars-skatten»,** romantisk opera i 4 akter af A Klinckowström, musiken af Andreas Hallén, har utkommit på Gustaf Chelius förlag härstädes. Den utgör n:r 3 af samlingen »Chelius operatexter».

Firman J. Ludv. Ohlson, som en lång följd af år idkat instrumenthandel i n:r 16 Regeringsgatan flyttade den 1 okt. sin verksamhet till Hamngatan 18 B, I.

Medaljörer i musikaffär. För 25-årig verksamhet i firman Abr. Lundquists hofmusikhandel öfverlemnades nyligen af firmans innehafvare, hr Georg Lundquist, till två medhjelpare, hrr Carl Svala och Axel Söderlund, sällskapet Pro Patrias stora guldmedalj för trohet och flit, att bäras kring halsen.

Fröken Marie Wieck anordnade nyligen i sin svenska villa i Hosterwitz i Sachsen en soaré, som mycket loford as i »Dresd. Anzeiger», och hvarvid hon bl. a. spelade en fantasi öfver svenska melodier. Fröken W. lär komma att tillbringa vintern härstädes och anländer hit inom kort. Hon medför då en begåfvad elev, som skall utbildas till piano- och sånglärarinna efter fröken W:s faders berömda metod. Liksom förut mottager fröken W. elever äfven här.

Göteborg. Stora teatern har under denna månad och äfven under den förra varit upptagen af van der Ostens sällskap. I Trädgårdsföreningen har en större stråkorkester under direktör Kuhlaus ledning spelat, hvarjemte en mandolinvirtuos, signor Genaro, och Luttemanska sångqvartetten der låtit höra sig. Musikföreningen annonserar om 3 kammarmusik konserter under säsongen 1898—99, den första d. 17 okt., under medverkan af Anton Svendsen-Neruda-qvartetten och frök. Tora Hwass.

Från våra grannländer.

Kristiania 8 sept.—12 okt. Å Kristiania Teater började d. 16 sept. nytt abonnemang för 12 föreställningar. Af musikpjeser har der under nämnda tid endast gifvits »Gildet paa Solhaug» med Lange-Müllers musik och från 26 sept. Gounods »Faust» med fru Oselio-Björnson som gäst i Margaretas rol och hr Kloed som Faust. Fru Björnson, som länge varit af halsåkomma urståndsatt att sjunga, lär nu fullständigt ha återfått sin röst. Till jemförelse med biljettprisen på Stockholmsoperan kan nämnas, att vid detta gästspel första förköpsdagen biljetterna till parkett och 1:a logeraden gälde 10 kronor, till parterr och 2:a logeraden 6 kr.; dagen derpå hälften så mycket. De ordinarie prisen äro resp. 3,50 och 3 kr.

På Eldorado teatern har under samma tid uppförts »Vermländingarne», »Dunanans reseeventyr», »Flagermusen», (»Läderlappen»), Joh. Jolins folkkomedi med sång »Smil og Taarer», (»Löjen och tårar»), »Jorden rundt» och »Den sköna Helena». Å Centralteatern har gifvits »Corneville klockor». Under september har hr *Sven Scholander* här gifvit ett par »musik- och sångaftnar», och den framstående pianisten fröken *Dagmar Walle-Hansen* haft en konsert med biträde af sångerskan fru Marie Hvitfeldt och frök. Kaja Fleischer (ackomp.) samt Kristiania teaters orkester. Konsertgifvarinnan spelade vid detta tillfälle Konsert i Ess-dur af Litolff, »Ungersk Fantasi» af Liszt m. m. En sångerska, fröken *Adelaide Semb,* som utbildat sig i Berlin och Paris, gaf konsert d. 1 okt., biträdd af pianisten frkn Ragna Goplen och violinisten Ingvald Olsen. Några dagar derefter konserterade en rysk pianist, *Sonja de Jakomowsky,* assisterad af en sångerska, frök. Nanne Storm. — Den 8 okt. gaf *Musikföreningen,* som under säsongen gifver 6 konserter, den första af dessa. Programmet var följande: 1. Mozart: Symfoni i Ess-dur; 2. Haydn: Aria ur »Skapelsen» (frök. Inga Grue); 3. Brahms: Pianokonsert, B-dur (hr M. Knutzen); 4. Romanser med piano; 5. Berlioz: Marche hongroise ur »Damnation de Faust».

Helsingfors. Teatrarne härstädes ha ännu icke haft att bjuda på några musikpjeser under denna säsong, med undantag af Svenska teatern, som gifvit Schakespears »Midsommarnattsdrömmen» med Mendelssohns musik, då priserna voro de högre. — Fröken *Aino Achté* har ytterligare gifvit ett par konserter och biträdt å en i Nya kyrkan, föranstaltad af organisten *Kaarle Saarilahti.* Ett par konserter ha, likaledes i september, gifvits af den berömde pianisten *Ferruccio Busoni,* då hans program bl. a. upptog Preludium och Fuga för orgel af Seb. Bach, i arrangement för piano af Busoni, Beethovens Sonat op. 78, Schuberts Fantasi i C dur op. 15 etc.

Med biträde af pianisten Engmont Hartmuth gaf *Filharmoniska Sällskapet* sin 1:a populära säsongkonsert d. 1 okt. i Societetshuset under ledning af dir. Rob. Kajanus, som der fortfarande dirigerar de flere gånger i veckan gifna populära konserterna. Sista september gaf Helsingfors' Musikinstitut sin första »musikafton» denna höst med biträde af hr Busoni, pianisten Ekman, violinisten Novaceck och bassångaren Ojanperä. Detta institut öppnades för terminen den 10 sept. och har fortfarande hr M. Wegelius till direktör, hvilken der undervisar i musikteori. För öfrigt äro läroämnena orgel (hr R. Faltin), piano (hr K. Ekman), violin (hr Novaceck), violoncell (hr Schneevoigt), solosång (hr Ojanperä), bleckinstrument, ensemblespel, körsång, deklamation och plastik etc. I flere ämnen tjenstgöra under-lärare och -lärarinnor. En förskola finnes för barn och skolungdom.

Köpenhamn 13 sept.—13 okt. Kgl. teaterns repertoar har af musikpjeser denna tid upptaget: Farinelli »Faust», »Orpheus og Eurydice», »Elverhöj», »Vifandaka», »Bortførelsen fra Seraillet» och »Carmen», hvari frök. Margarete Boeck utfört titelrolen, hr Herold Don José och hr Simonsen Escamillo. Dessutom har uppförts »Hero», dramatisk sångscen af Ludvig Schytte, med frök. Marg. Petersen som gäst i pjesens enda rol. Af baletter ha gifvits »Konservatoriet eller Et avisfrieri», »Coppelia» samt »Amor og balettmesterens luner». Med anledning af drottningens död voro alla teatrar stängda från 30 sept. till 5 okt. Några konserter ha ännu ej förekommit under säsongen.

Berlin. Herr *Georg Schneevoigt* från Helsingfors har konserterat här och berömmes mycket af kritiken för sitt tekniskt utmärkta, vackra och uttrycksfulla spel. Konsertgifvaren utförde ej mindre än 3 konserter för violoncell nämligen i A-moll af Volkmann, D-moll af Lalo och A-moll af Saint-Saëns.

Bremen. Fru *Sigrid Arnoldson* har å Stadtteatern här uppträdt såsom Margareta, Mignon och Rosina med stor framgång. Trots förhöjda pris voro vid den »Svenska näktergalens» gästföreställningar alla biljetter utsålda.

Sångläraren L. C. TÖRSLEFF,

som nu från Leipzig flyttat till Köpenhamn (Hovedvagtsgade n:o 8 vid Kongens Nytorv), mottager der sångelever.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

Signe Hebbe
Sturegatan 24, Stockholm.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**
Svensk Musiktidnings Expedition.

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg:** *Vals-Arabesk,* **Karl Valentin:** *Om Våren,* **A. M. Myrberg:** *Berceuse,* **H. Goetz:** *Andantino* ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange:** *Melankoli;* sång med piano: **Gösta Geijer:** *Harpolekarens sång* ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

På Wilh. Hansens förlag (Köpenhamn) har utkommit och finnes att tillgå i musikhandeln:

Fyra dikter

af **Carl Snoilsky,**

satta i musik *för en röst och piano* af **Ika Peyron.**

Hrr Sångare,

som vilja tillegna sig god tonbildning och smakfullt föredrag, erhålla lektioner till moderat pris.

Närmare meddelas å denna tidnings byrå, Kungstensgatan 56, 3 tr.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och **Pianinos**

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & komp.
43 Regeringsgatan 43.
Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Svensk Musiktidning

utgifves 1898 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor i landsorten prenumereras bäst å* ***posten.*** *— OBS.! Porträtt i N:o 1: H. K. H. Kronprins* **Gustaf** *(Musik. akad:s preses),* **Hildegard Werner,** *i N:o 2* **Kristina Nilsson de Casa Miranda,** *i N:o 3* **Leonard Borwick, Anders Willman,** *i N:o 4* **Willy Burmester, Arvid Ödmann** *(Tamino, Fernando, Zephoris, civil), i N:o 5* **Julius Günther** *och* **Conrad Behrens,** *i N:o 6* **Ossip Gabrilowitsch** *i N:o 7* **J. F. Törnwall** *och* **C. E. Södling** *i N:o 8* **Ellen Gulbranson** *som Brünnhilde i »Valkyrian» och* **Julius Schulhoff** *i N:o 9* **John Forsell,** *i N:o 10* **Jakob Adolf Hägg,** *i N:o 11* **Anna Thulin** *och* **Siegfried Saloman,** *i N:o 12* **Ingeb. von Bronsart,** *i N:o 13* **Oscar Lejdström,** *i N:o 14* **Emil Hartmann.**

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen

Innehåll: Bergliot Ibsen (med porträtt) — Pedagogiska iakttagelser vid den första pianoundervisningen af F. H. — Följetong: En konsert vid den förste Napoleons hof (forts.). — Musikpressen — Musikbref från Ryssland af Anteros. — Från scenen och konsertsalen. — Från In- och utlandet — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.